

อาหารสมอง

วีรกร ตรีเศศ

รางวัลโนเบลกับผู้หญิง

ช่วงเวลานี้มีการประกาศรางวัลโนเบลในสาขาต่างๆ ออกมาเป็นระยะ ล่าสุดคือสาขาเศรษฐศาสตร์ มีผู้ได้รับรางวัล 2 คน คือ Elinor Ostrom แห่ง Indiana University และ Oliver Williamson แห่ง Berkeley (ชื่อทางการคือ University of California, Berkeley) ซึ่งแปลกกว่าทุกปีเพราะ Ostrom เป็นหญิงคนแรกที่ได้รับรางวัลโนเบลสาขานี้ และเป็นนักรัฐศาสตร์การเมือง (Political Scientist) ทั้งสองเป็นม้ามืดเพราะวงการพนันให้ต่อทั้งสองไว้ที่ 50 ต่อ 1

เรื่องราวของเธอและเหตุที่ทำให้ได้รับรางวัลผมได้เขียนไว้ในมติชนฉบับวันที่ 22 ตุลาคม 2552 และสำหรับ Williamson ผมจักได้เขียนถึงในโอกาสต่อไป วันนี้ขอเขียนถึงรางวัลโนเบลที่เกี่ยวกับผู้หญิงเป็นพิเศษ

เรื่องการค้นพบโครงสร้างของ DNA จนทำให้ Francis Crick/James D. Watson และ Maurice Wilkins ได้รับรางวัลโนเบลสาขาการแพทย์ร่วมกันใน ค.ศ.1962 เป็นที่ทราบกันดีแต่ที่ไม่ค่อยทราบกัน ก็คือนักวิทยาศาสตร์หญิงชื่อ Rosalind Franklin ได้ศึกษาและวางรากฐานที่นำไปสู่การค้นพบ DNA ก่อน 3 คนนี้ในปี 1953 แต่เธอเสียชีวิตในปี 1958 ด้วยโรคมะเร็ง จึงทำให้ไม่ได้รับรางวัล

มีการวิพากษ์วิจารณ์กันพอควรว่า Crick และ Watson ได้กล่าวถึงงานของเธอเล็กน้อยในสมการต่างๆ ที่จริงแล้ว เธอมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการค้นพบ เคยได้ข่าวว่าจะมีการสร้างภาพยนตร์เกี่ยวกับชีวิตของเธอไปในทำนองที่ว่าเธอถูกขโมยผลงานด้วยซ้ำ

รางวัลโนเบลนั้นถือว่ามีอยู่บ่อยๆ ผู้ตั้งรางวัลนี้คือ Alfred Nobel นักเคมีและนักอุตสาหกรรมชาวสวีเดน ผู้ประดิษฐ์ระเบิดไดนาไม เขามอบเงินจำนวนมหาศาลตั้งเป็นกองทุนเพื่อมอบเงินรางวัลให้แก่บุคคลหรือองค์กรที่รับใช้มนุษยชาติตั้งแต่ ค.ศ.1895 และมีการมอบรางวัลตั้งแต่ปี ค.ศ.1901 เป็นต้นมา ยกเว้นระหว่างสงครามโลกครั้งที่สองซึ่งมีการระงับไปพักหนึ่ง

ในจำนวนผู้รับรางวัลโนเบลนั้นร้อยละ 40 คนเท่านั้น แต่ถึงจะมีจำนวนน้อยแต่ก็มีคุณภาพสูงยิ่ง นับตั้งแต่มีการให้รางวัลโนเบลมีเพียง 4 คน เท่านั้นที่ได้รับรางวัล 2 ครั้ง คนแรกคือ Maria Sklodowska-Curie (มาตามคูรี) Linus Pauling (คนเดียวที่ได้รับรางวัลโนเบลโดยไม่ร่วมรับรางวัลร่วมกับใครทั้งสองครั้ง) John Bardeen และ Frederick Sanger

มาตามคูรี ได้รับรางวัลใน ค.ศ.1903 จากการค้นพบกัมมันตภาพรังสี และใน ค.ศ.1911 จากการแยกธาตุไดเรียมบริสุทธิ์

สำหรับครอบครัว Curie การรับรางวัลโนเบล 2 ครั้งไม่แปลกเท่ากับที่ครอบครัวนี้เมื่อปีลูกสาว ลูกชาย และสามีแล้ว ได้รับรางวัลโนเบล

Elinor Ostrom

รวมกันทั้งหมด 6 รางวัล! โดยมาตามคูรีรับไป 2 สามี่ คือ Pierre Curie ลูกสาวคือ Irene Joliot-Curie ลูกเขยคือ Frederick Joliot-Curie และลูกเขยอีกคนคือ Henry Labouisse รับคนละ 1 รางวัล นับจนถึงปัจจุบันยังไม่เคยมีครอบครัวใดที่ใกล้ชิดถึงนี้เลย

ครอบครัวที่ได้รับรางวัลทั้งภรรยาและสามีก็คือ Alva Myrdal (สันติภาพ, 1982) และ Gunnar Myrdal (เศรษฐศาสตร์, 1974) และสำหรับพ่อ-ลูกได้รับรางวัลทั้งคู่ก็ 6 ครอบครัว มาตามคูรีจึงถือได้ว่าเป็นผู้ที่โดดเด่นที่สุดในประวัติศาสตร์ของการรับรางวัลโนเบล เพราะถึงจะมีผู้หญิงเพียง 40 คนแต่ที่เยี่ยมยอดกลับเป็นผู้หญิงคนหนึ่งซึ่งต้องทำงานวิชาการและดูแลครอบครัว อีกทั้งยังส่งเสริมสนับสนุนทั้งสามีและลูกสาวในทางวิชาการจนได้รับรางวัลทั้ง 3 คน

ในเรื่องความแปลกประหลาดของรางวัลโนเบลนั้นเมื่อหลายเรื่อง เรื่องหนึ่งก็คือ เคยมีการให้รางวัลโนเบลแก่ผู้ที่ได้เสียชีวิตไปแล้วด้วย มีผู้ปฏิเสธไม่รับรางวัล มีผู้ตายก่อนได้รับรางวัลจากพิธีอันงดงาม และมีผู้ถูกอิทธิพลบังคับไม่ให้ไปรับรางวัลด้วย

ก่อนหน้าปี 1974 ไม่มีกฎเกณฑ์จริงจังในการห้ามให้รางวัลแก่ผู้เสียชีวิตไปแล้ว เพียงแต่เป็นหลักปฏิบัติเท่านั้น ดังนั้น จึงมีอยู่ 2 คนที่ได้รับรางวัลหลังจากเสียชีวิตไปแล้วคือ Dag Hammarskjöld (สันติภาพ, 1961) และ Erik Axel Karlfeldt (วรรณกรรม, 1931) นับแต่ปี 1974 เป็นต้นมาก็ไม่มีข้อยกเว้นกันอีก อย่างไรก็ตาม ในปี 1948 เกือบจะมีการให้รางวัลแก่ผู้เสียชีวิตไปแล้ว นั่นก็คือ มหาตมะ

คานธี ผู้พลาดรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพถึง 5 ครั้งระหว่างปี 1937-1947

ในปี 1948 เชื่อกันว่าคงจะได้แน่นอน แต่ตอนต้นปี 1948 มหาตมะ คานธี ก็ถูกลอบสังหาร คณะกรรมการฯ พิจารณาว่าจะมอบรางวัลให้เป็นข้อยกเว้น แต่ในที่สุด ก็ตัดสินใจไม่มอบ (เพราะถูกวิจารณ์มาหนักหนาแล้ว) และเว้นการมอบรางวัลโนเบลสาขาสันติภาพในปี 1948

ผู้ปฏิเสธรางวัลโนเบลมี 2 รายคือ Jean-Paul

น้ำจิ้มอาหารสมอง

Success does not consist in never making blunders, but in never making the same one the second time.

(Henry Wheeler Shaw)

องค์ประกอบของความสำเร็จ มีทั้งการไม่เคยทำสิ่งใดผิดพลาด หากแต่ไม่ทำสิ่งผิดพลาดเดิมเป็นหนที่สอง

Sartre (วรรณคดี, 1964) นักปรัชญา ผู้ยิ่งใหญ่ และ Lê Đức Thọ ผู้เจรจาสงบศึกสงครามเวียดนามโดยรับรางวัลสันติภาพร่วมกับ Henry Kissinger

ส่วนผู้ถูกอิทธิพลบังคับไม่ให้ไปรับรางวัล ได้แก่ Kuhn (เคมี, 1938) Butenandt (เคมี, 1939) Domagk (การแพทย์, 1939) ผู้บังคับคือ Adolf Hitler แต่ทั้งหมดก็ไปรับรางวัลหลังสงคราม

อีกรายหนึ่งก็คือ Boris Pasternak (วรรณกรรม, 1958) ผู้เขียนนิยาย Dr.Zhivago รัฐบาลโซเวียตคือผู้บังคับ

สวีเดนและนอร์เวย์ (ผู้พิจารณารางวัลโนเบลสาขาสันติภาพ) ถือว่ารางวัลโนเบลเป็นเกียรติแก่ประเทศอย่างยิ่ง และพยายามใช้รางวัลนี้เป็นเครื่องมือสร้างประโยชน์ที่ยั่งยืนให้แก่โลก โลกต้องขอบคุณ Alfred Noble เศรษฐีผู้มั่งคั่งถึงแม้จะทำบาปไว้มากด้วยการประดิษฐ์ดินระเบิด ไดนาไมต์ก็ตาม ●

เครื่องเคียงอาหารสมอง

James D. Robinson IV อดีต CEO ของ American Express Company ให้คำแนะนำในการเป็นผู้นำ 10 ข้อ ดังนี้ (1) หากคนเก่งกว่าเรามาช่วยงาน (2) การเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น จงรับมัน ปรับตัวกับมัน และเคลื่อนไปข้างหน้า (3) จงฟัง เปิดหูรับไอเดียใหม่ๆ และรับรู้ทางเลือกอื่นๆ (4) จงมีความรู้ความลึกเกี่ยวกับทุกสิ่งที่ทำให้ความเอาใจใส่กับงานอย่างเข้มข้น และจงรู้ลึกว่า มันผูกพันอย่างที่เราต้องรับผิดชอบกับมัน

(5) จงเกี่ยวพันกับชุมชน สามเรื่องที่สำคัญของชีวิตคือ ครอบครัว งาน และความอยู่ดีของชุมชนที่เราอยู่และทำงาน (6) จงยึดความซื่อสัตย์และยึดมั่นในหลักแห่งความถูกต้องตลอดเวลา เช่นเดียวกับการอ่อนน้อมถ่อมตน (7) การเป็นผู้นำที่แท้จริง (True Leadership) ต้องมีการตาม (follower-ship) ด้วย ดังนั้น จงทำให้มีผู้ตามโดยไม่ใช้เพราะความกลัว

(8) ความหลากหลาย ไม่ว่าในเรื่องชาติพันธุ์ ศาสนา อายุ และพื้นฐานชีวิตเป็นเรื่องสำคัญ ทีมเวิร์ก ซึ่งประกอบด้วยคนหลากหลายเหล่านี้ที่มีความสามารถเหล่านี้ จะนำไปสู่การเป็น The best of the best

(9) ความสามารถในการสื่อสารสำคัญอย่างยิ่ง (พูดชัดเจน ตรงไปตรงมา และบ่อยๆ) (10) เราสามารถเรียนรู้ได้เสมอจากคนที่สูงอายุกว่า คนมีประสบการณ์ คนมีปัญญา และอย่าลืมนำอายุมากนำมาซึ่งปัญญา